

Тема. Релігія, віра, церква в житті суспільства й людини.

1. Поняття

- **Віра:** Внутрішній, суб'єктивний стан людини, її глибока переконаність у чомусь (не обов'язково пов'язана з надприродним). У релігійному контексті — глибоке особисте переживання зв'язку зі священним, трансцендентним (Богом, духами, вищими силами).

- **Релігія:** Суспільна форма віри. Це система, що включає:

- **Вірування** (доктрина, міфи, уявлення про надприродне).

- **Культ** (обряди, ритуали, молитви).

- **Релігійні організації** (церква, громада).

- **Мораль** (система норм поведінки).

Різниця: Віра є особистим почуттям, а релігія — інституціоналізований, соціально організований спосіб вираження цієї віри.

2. Церква та інші релігійні організації

- **Церква:** Найбільш поширена форма релігійної організації; централізована, ієрархічна структура, яка прагне охопити все суспільство (або значну його частину) і підтримує традиційні вірування та культ.

- **Секта/Культ:** Менші, зазвичай відокремлені від основної релігії групи, які можуть мати харизматичного лідера і проповідують нові або радикально інтерпретовані вчення.

-

3. Функції релігії

Релігія виконує низку важливих функцій у житті як індивіда, так і суспільства:

- **Світоглядна:** Формує уявлення про світ, його походження, місце людини в ньому та сенс життя.

- **Компенсаторна (психологічна):** Допомагає долати життєві труднощі, знімає страх перед смертю, надає надію та душевний спокій.
- **Регулятивна (нормативна):** Встановлює моральні норми та правила поведінки, що регулюють стосунки між людьми (наприклад, заповіді).
- **Комунікативна:** Забезпечує спілкування між вірянами (в громаді) та, як вважається, між людиною і Богом.
- **Інтегруюча/Дезінтегруюча:** Об'єднує людей однієї віри (інтегруюча функція), але може бути причиною конфліктів і розколів між різними релігійними групами (дезінтегруюча функція).

4. Релігія і мораль, культура, мистецтво

- **Мораль:** Релігія є одним із найдавніших джерел моралі. Багато універсальних етичних норм (наприклад, заборона вбивства, крадіжки) були закріплені релігійними доктринами.
- **Культура та Мистецтво:** Релігія надихнула створення значної частини світової культурної спадщини — храмів (архітектура), ікон і фресок (живопис), гімнів і літургій (музика), священних текстів (література).

Домашнє завдання. Написати міні-доповідь (5-7 речень) на тему: «Релігійна пам'ятка мого населеного пункту та її значення» (наприклад, історія місцевого храму чи церкви)